

Comité Schone Lucht, Leefmilieu en MOB
Fenna Swart, Maarten Visschers en Johan Vollenbroek
Namens binnen- en buitenlandse natuurcoalitie

Aan: Informateur, fractievoorzitters en woordvoerders Klimaat, Economische zaken,
Energie, Biodiversiteit en Gezondheid van de Tweede Kamer
p/a Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500EA Den Haag
per mail: info@tweedekamer.nl

Betreft:

brandbrief met verzoek tot onmiddellijke stopzetting subsidie
biomassaverbranding

Amsterdam, 23 april 2021

Geachte Informateur, de heer Herman Tjeenk Willink, geachte fractievoorzitters
en woordvoerders,

Zoals u weet, vindt er sinds enige tijd een heftig maatschappelijk en politiek debat plaats binnen en
buiten Nederland over de verbranding van houtige biomassa, (verder aangeduid met
biomassaverbranding) voor de opwekking van warmte en elektriciteit. Bij dit debat zijn zowel politici
en bewoners- en actiegroepen betrokken op lokaal en regionaal niveau als grote natuurorganisaties,
politici, bosdeskundigen en wetenschappers op nationaal en internationaal niveau. Het toenemende
maatschappelijk protest blijkt onder meer ook uit de vele juridische procedures tegen de huidige
bijstook van houtpellets in kolencentrales[1] en tegen de ruim 200 biomassacentrales[2], waaronder
de twee beroepszaken tegen de vergunningen voor de geplande grootste biomassacentrale in Diemen
van het Zweedse energiebedrijf Vattenfall. Ondergetekenden coördineren en onderhouden intensieve
contacten met betreffende burger- en milieuorganisaties.

Oproep

Met deze brandbrief wordt u namens deze binnen- en buitenlandse natuurcoalitie opgeroepen om het
afbouwpad met betrekking tot de SDE subsidies voor biomassaverbranding met urgentie te agenderen
en integraal op te nemen in het nieuwe regeerakkoord, vanwege de verstrekkende en schadelijke
gevolgen van biomassaverbranding voor zowel het klimaat, de bossen als onze luchtkwaliteit,
conform het Parijsakkoord (2015)[3], het advies van de SER(2020)[4] en de motie Sienot (2020)[5]
(zie ook verder: ‘*Dringend verzoek*’, laatste alinea van deze brief).

Toenemend onbegrip in de samenleving

In de afgelopen twee jaar is de werkelijke betekenis van biomassaverbranding steeds duidelijker geworden bij de burger en politiek, niet in de laatste plaats door onze aanhoudende campagne in binnen- en buitenland (zoals twee eerdere brandbrieven t.a.v. de SER[6] , de Minister en Commissie EZK[7]. Bijstook van geïmporteerde houtpellets in kolencentrales en het verbranden van hout in biomassacentrales voor warmtenetten ten behoeve van het klimaat is inmiddels voor de meeste burgers en politici een onbegrijpelijk zaak. Dit omdat de meeste burgers, in binnen- en buitenland, ook de negatieve klimatologische en ecologische gevolgen van biomassaverbranding steeds beter doorzien.

Toename CO2 en biodiversiteitscrisis

Biomassaverbranding verergert de klimaatverandering omdat de CO2 uitstoot groter is dan die van steenkool en tweemaal hoger dan die van gas. Daarnaast versnelt biomassaverbranding door de massale winning van hout uit bos door kaalkap, het verlies aan biodiversiteit. Maar ook het verwijderen en verbranden van het nog sporadische resthout uit de bossen is desastreus voor de biodiversiteit en de nutriëntenkringloop.

Verslechtering luchtkwaliteit

Biomassaverbranding verslechtert de luchtkwaliteit door de uitstoot van fijnstof, stikstof en andere extreem en zeer zorgwekkende stoffen. Tal van wetenschappelijk onderzoeken (KNAW 2017, 2020 en EASAC 2019, 2020) maar ook de nationale en internationale pers en media[8] hebben hier in de afgelopen jaren uitvoerig over gerapporteerd[9]. Diverse Nederlandse gemeenten hebben in 2020 het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend en nemen extra maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren[10]. Realisatie van biomassacentrales met uitstoot van luchtverontreinigende stoffen (nota bene dicht bij woongebieden) is juist strijdig met het SLA[11]. Het Longfonds doet een dringend beroep op het nieuwe kabinet en verzoekt het nieuwe kabinet de noodzaak van het realiseren van gezonde lucht met de opgaven voor bijvoorbeeld klimaat, energietransitie en stikstofproblematiek te verbinden en gezondheidsschade te voorkomen[12]. Het Longfonds wijst daarbij ook op de schadelijke effecten van particuliere houtstook voor de gezondheid[13].

Toename buitenlands protest

Diverse buitenlandse bosbeschermingsorganisaties hebben herhaaldelijk de Nederlandse overheid aangesproken op het beleid met betrekking tot biomassaverbranding in de afgelopen jaren [14] [15]. Ook zij zien met lede ogen de kaalkap van hun bossen aan. De organisaties hebben daarnaast het PBL aangesproken op de grote tekortkomingen en eenzijdigheid met betrekking tot het onderwerp biodiversiteit in de rapportage van mei 2020[16][17]. Het PBL oogstte ook veel commentaar met het

rapport 'Advies uitfasering houtige biograndstoffen voor warmtetoepassingen' dd 18 december 2020. Tevens hebben Nederlandse landelijke milieuorganisaties afgelopen zomer aangegeven dat niet is aangetoond dat de bijstook van houtpellets in kolencentrales duurzaam is. Ook zij eisen stopzetting van de bijstook[18]. Zogenoemde 'strengere certificering' is een wassen neus gebleken[19].

Dringend Verzoek

Tegen deze achtergrond vragen wij u om de volgende punten in het Regeerakkoord op te nemen:

1. Het per direct stopzetten van nieuwe subsidies voor de verbranding van houtige biomassa voor energieopwekking;
2. Reeds toegezegde subsidies voor nog niet gebouwde biomassacentrales per direct intrekken. Er is berekend dat dit gaat om ca € 3.5 miljard aan subsidies[20]. Initiatiefnemers van biomassacentrales kunnen voor reeds gemaakte bureaunkosten (bijv bureaunkosten voor vergunningaanvragen) financieel worden gecompenseerd. Deze vrijkomende subsidie dient te worden ingezet voor energiebesparing van woningen door isolatie en realisatie van écht duurzame energie (zon, wind, bodemwarmte, aquathermie).
3. Reeds toegezegde subsidies voor de bijstook van houtpellets in kolencentrales per direct intrekken en met de niet uitgegeven subsidie indien noodzakelijk de sluiting van kolencentrales hiermee compenseren[21]. Opgemerkt wordt dat kolencentrales in feite niets meer waard zijn en met verlies draaien.
4. Het met voorrang stimuleren en subsidiëren van woningisolatie en écht duurzame alternatieven van duurzame warmte.

Wij wensen u veel succes bij het formeren van een nieuw kabinet en Regeerakkoord.

Hoogachtend,

Dr. F. Swart, Director
Comité Schone Lucht (fennaswart25@gmail.com) NL

Drs. M. Visschers, Board member
Leefmilieu (info@maartenvisschers.nl) NL

Drs. J. Vollenbroek, Director
Mobilisation for the Environment (info@mobilisation.nl) NL

Mede namens:

(zie volgende blad, resterende 51 ondertekenaars)

1. Hilde Stroot, Programma directeur Klimaat & Biodiversiteit
Greenpeace Nederland, NL
2. Dr. Mary S. Booth, Director
Partnership for Policy Integrity, VS
3. Almuth Ernsting, Co Director
Biofuelwatch, VK/VS
4. Rita Frost, Campaigns Director
Dogwood Alliance, VS
5. Debbie Hammel, Deputy Director Land Division, Nature Program
NRDC (Natural Resources Defense Council), VS
6. Peg Put, Coordinator
Forests, Climate and Biomass Energy Working Group,
Environmental Paper Network (EPN)
7. Frances Pike, Coordinator
Australian Forests and Climate Alliance, Australië
8. Hannah Mowat, Campaigns Coordinator
Fern, België
9. Simone Lovera, directeur
Global Forest Coalition,
10. Liina Steinberg, Board member
Save Estonia's Forests, Estland
11. Martin Luiga, international cooperation coordinator
Estonian Forest Aid, Estland
12. Bente Hessellund Andersen,
NOAH - Friends of the Earth, Denemarken
13. Prof. Dr. David van der Spoel, Spokesperson
Protect the Forest, Zweden
14. Wolfgang Kuhlmann, Director
ARA, Duitsland
15. Marianne Klute, director
Rettet den Regenwald e.V., Duitsland
16. Jana Ballenthien, Forest Campaigner
ROBIN WOOD, Duitsland
17. Evelyn Schönheit, Environmental Scientist
Forum Ökologie & Papier, Duitsland
18. BSc, MSc Lucie Wuethrich,
EPN Biomass Working Group Swiss, Zwitserland
19. Klaus Schenk, director
Salva la Selva, Spanje

20. Paula Nunes da Silva, President
Quercus - ANCN, Portugal
21. Amanda Tas, Chair
Protect the Forest, Zweden
22. Prof. dr. Louise Vet, Em. Hoogleraar Ecologie WUR
connected to **NIOO-KNAW, NL**
23. Prof. dr. Arjen Wals, Hoogleraar Leren voor Duurzame Ontwikkeling
Unesco Chair, WUR, NL
24. Prof.dr.ir. D.M.J. Smeulders, Hoogleraar Energietechnologie
Technische Universiteit Eindhoven, NL
25. Dr. Frits van Beusekom, Bestuurslid
Stichting NatuurAlert Nederland, NL
26. Dr.Ir. J.H.Kuper, Bestuurslid
Stichting Natuurvolgend Bosbeheer, NL
27. Ir. Leffert Oldenkamp, **Adviseur Bosbeheer**
28. Drs. Hans E. van der Lans, Directeur
Ecoplan Natuurontwikkeling, NL
29. Jan Juffermans, Voorzitter
Landelijke Werkgroep Voetafdruk Nederland (WVN), NL
30. Wouter Kolk, Directeur
Nederland - Mighty Earth, NL
31. Katy Olivia van Tergouw, Directeur
Stop Ecocide, NL
32. Kirsten Meijer, Directeur
Women Engage for a Common Future (WECF), NL
33. Marjan Houpt, Secretaris
Bomenstichting Achterhoek, NL
34. Mieke Vodegel, secretaris
Stichting De Woudreus, Drenthe, NL
35. Gerard Hendriks, Voorzitter
Stichting Groen Weert
36. Joke Volkers, Mede oprichter
Landelijk Netwerk Bossen- en Bomenbescherming, NL
37. Marloes Spaander, Mede-oprichter
Federatie tegen Biomassacentrales, NL
38. Jeroen Spaander, Bestuurslid
EDSP ECO, NL
39. Ir. Bert Kool, Chemisch Technoloog
Geen Biomassacentrale Waddinxveen, NL
40. Rini Ruitenschild, Bestuurslid
Stop Biomassa Ede, NL
41. Fred Vos, Coördinator
Netwerk Duurzaam Dorp Diemen, NL

42. Fred Derks, Bestuurslid
Geen Biomassa in Brielle, NL
43. Veerle Moons
Omwonenden **Biomassacentrale Zwolle, NL**
44. John van der Ven, Voorzitter
Vereniging Open Landschap Rijen, NL
45. Christian van Barneveld, Voorzitter
Stichting Groen in Amersfoort, NL
46. Joost Blasweiler, Redacteur
Bomen en Bos in Arnhem en Omgeving, NL
47. Ronny de Hullu, Bestuurslid
Arnhemse Bomenbond, NL
48. Ronald Schout, Bestuurslid,
Stichting Arnhems Peil, NL
49. Ellen Karis, bestuurslid
Stichting Bloei! in Arnhem, NL
50. Willem Jaegers, Bestuurslid
Stichting Meneer Boom en vrienden, NL
51. Mischa Meerburg, Voorzitter
Stichting Amsterdam Fossielvrij, NL
52. Gerrit Stegehuis, Secretaris
Platform Duurzame en Solidaire Economie, NL
53. Drs. Emile Hermkens
Werkgroep Houtstook-vrij, NL
54. Jan van de Pol, Coördinator
De Klimaatcoalitie, NL

Bijhorende Logo's

(Zie volgende blad overzicht)

Logo's:

Noten

- [1] Bijstook in kolencentrales is reeds opgelopen tot 3 miljoen ton houtpellets per jaar.
- [2] Verbranding van ruim 1.5 miljoen ton regionaal hout en sloophout per jaar.
- [3] In het Parijsakkoord dd 2015 is afgesproken om in 2030 de emissie van broeikasgassen met 50% ten opzichte van 1990 te reduceren. Daarom is het noodzakelijk om CO₂ emissies van houtverbranding per onmiddellijk te stoppen en daarmee ook per direct de subsidie voor biomassaverbranding. Ook om het verdere verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen, alsmede de verslechtering van de luchtkwaliteit.
- [4] De SER heeft in juli 2020 de regering geadviseerd om met een afbouwplan voor biomassaverbranding te komen. Daarbij adviseerde de SER om initiatiefnemers financieel te compenseren voor reeds verrichte voorinvesteringen. Ex-minister Wiebes (ministerie EZK) weigerde om in 2020 met een afbouwpad en een eindjaar voor subsidiëring van houtachtige biomassa voor energieopwekking te komen. Daarom heeft de Tweede Kamer op 25 februari 2021 een motie aangenomen om geen nieuwe subsidies voor houtige biomassa af te geven totdat het afbouwpad met de Tweede Kamer is gedeeld.
- [5] In de motie Sienot (30 juni 2020) is de regering gevraagd om op basis van het duurzaamheidskader vóór 2021 te komen met een voortvarend afbouwpad voor de subsidiëring van houtachtige biomassa voor nieuwe biomassacentrales voor de opwekking van warmte (voordat nieuwe beschikkingen in de SDE++ voor biomassaverbranding worden toegekend)
- [6] <https://www.foodlog.nl/artikel/brandbrief-aan-ser-stop-de-sde-subsidie-op-biomassa-en-laat-isoleren/>
- [7] <https://www.foodlog.nl/artikel/brandbrief-ezk/>
- [8] <https://news.mongabay.com/2021/03/dutch-to-limit-forest-biomass-subsidies-possibly-signaling-eu-sea-change/>
- [9] KNAW2017, 2020 en EASAC2019, 2020
- [10] <https://www.schoneluchtakkoord.nl/default.aspx>
- [11] <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/artikel/4838361/kaart-lucht-vies-herrie-geluid-lawaai-gezondheid-gezond-ongezond-smerig-rivm>
- [12] Verzoek Longfonds aan nieuw kabinet: <https://t.co/fZeQr5uYAAQ>
- [13] <https://www.longfonds.nl/nieuws/houtrook-voor-iedereen-ongezond>
- [14] Vanuit de VS: <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/om-onze-klimaatdoelen-te-halen-wordt-in-de-vs-het-landschap-volledig-verwoest/>. Vanuit de Baltische Staten: https://media.voog.com/0000/0037/1265/files/BIomass_report_Dutch_2020.pdf en <https://www.platform-investico.nl/artikel/hout-uit-kaalkap-beschermde-bossen-voor-biomassa-europese-centrales/>
- [15] <https://www.biofuelwatch.org.uk/2020/pbl-report-pr/> Biomass report by Netherlands environmental Assessment Agency slammed as a “greenwash” by international environment campaigners.
- [16] Tal van praktijkrapportages uit de Baltische Staten zijn ondanks toezending niet meegenomen in het PBL rapport.
- [17] Beschikbaarheid en toepassingmogelijkheden van duurzame biomassa (8 mei 2020) <https://www.pbl.nl/nieuws/2020/pbl-studie-opmaat-naar-duurzaamheidskader-biomassa>
- [Zie voor commentaar oa: https://www.leefmilieu.nl/sites/www.leefmilieu.nl/files/imported/pdf_s/2020-12-18_Persbericht_CSL_LM_MOB_%20mbt%20_PBL%20advies%20uitfasering%20biomassa.pdf
- [18] <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/milieuorganisaties-eisen-per-direct-stop-op-bijstook-biomassa-in-kolencentrales/>
- [19] <https://www.biofuelwatch.org.uk/2020/sustainability-standards-briefing/>
- [20] Bij de nog niet gebouwde biomassacentrale Diemen van Vattenfall bedraagt de biomassasubsidie 392 miljoen euro. Toegezegde subsidies van nog niet gerealiseerde biomassacentrales bedragen in totaal 3,67 miljard euro. Bron: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/373528836/gl-en-d66-dominant-bij-biomassa-projecten>
- [21] Bij reeds toegezegde subsidies van reeds gerealiseerde biomassacentrales kan overleg tussen overheid en initiatiefnemer plaatsvinden over intrekking van subsidie en de compensatie daarvoor. Vaak blijkt de biomassasubsidie een veelvoud te bedragen van de bouwkosten van de biomassacentrale. De bouwkosten van de biomassacentrale AEB Amsterdam bedragen € 60 miljoen ten opzichte van een toegezegde biomassasubsidie van € 200 miljoen. Ook de vergunde biomassasubsidie voor kolencentrales betreft een veelvoud van de kosten voor de ombouw van kolencentrales voor biomassaverbranding.